

MUHASEBE DENETİMİ

MVU 201U

KISA ÖZET

1.ÜNİTE Denetim ve Denetçi

GİRİŞ

Denetim, günlük yaşamımızda ve sosyal çevremizde olduğu kadar işletmecilik alanında da çok sıkça kullandığımız bir kavramdır. İşletmecilik alanında finansal bilgilerle ilgili son yıllarda ortaya çıkan hatalı ve hileli uygulamalar denetimin çok daha farklı boyutlarda ele alınmasını ve irdelenmesini sağlamıştır. Bir iş, bir eylem veya bir davranışın olduğu her yerde denetimden de söz etmek gerekir. Finansal bilgi gibi kontrolü zor bir alanda ise bu çok daha fazla önem kazanmaktadır.

DENETİM VE MUHASEBE DENETİMİ TANIMI

Denetim pek çok alanı ilgilendiren çok geniş bir kavramdır. Muhasebe denetimi ise onun belirli bir alana uygulanmış türüdür. Bu nedenle muhasebe denetimini anlayabilmek için öncelikle genel anlamda denetim kavramını iyi anlamak gerekir.

Denetim ve Kontrol Tanımı

Dilimizde denetim ve kontrol kavramlarının sık sık birbirlerinin yerine kullanıldığını görmekteyiz. Birbirlerinin yerine kullanılacak kadar yakın anlam taşımakla beraber, bu iki kavramın farklı yönleri muhasebe denetimi açısından önem taşımaktadır. Bu nedenle öncelikle kontrol ve denetim tanımlarının ve farklı yönlerinin açıklanması, konun anlaşılmasını kolaylaştıracaktır.

Kontrol

Kontrol, bir örgütün, olayın, faaliyetin veya işlemin amacına ulaşabilme gücünü ifade eder. Oldukça soyut bir kavram olması nedeniyle anlaşılması güç olan kontrol tanımındaki unsurları şöyle sıralayabiliriz:

Kontrol konusuna göre bir örgüt, olay, faaliyet veya işlemle ilgili olabilir. Örneğin bir kamu işletmesinde veya özel bir işletmede kontrolden söz edebiliriz. Benzer biçimde olay olarak bir yangın veya bir tartışmanın kontrol altında olup olmadığından söz edilebilir. Faaliyet veya işlem olarak bir yardım faaliyetinin kontrol edilip edilmediğinden söz edilebilir.

Denetim

Denetimin muhasebe dünyasında yapılan en geniş tanımı şu şekildedir: “**Denetim**, ekonomik faaliyetlerle ilgili savların önceden belirlenmiş ölçütlere uygunluk derecesini ölçmek için dışarıdan tarafsız bir biçimde kanıt toplanması, değerlendirilmesi ve sonuçların ilgili taraflara iletilmesi sürecidir.” Bu tanımdaki ana unsurları şöyle açıklayabiliriz:

Denetimin konusu: Denetimde öncelikle denetimin konusunu teşkil eden bir takım savlar olmalıdır. Tanım genel olarak denetimi tanımlama amacıyla olmakla beraber, çıkış noktası muhasebe denetimi olduğu için işletmeler ve onların dışı sunduğu finansal bilgiler denetimin temel konusu olarak belirtilmektedir. Finansal tablo denetiminde, burada sözü edilen denetimin konusunu finansal tablolardaki yönetimin beyanları oluşturur.

Önceden Belirlenmiş Ölçütler: Denetim tanımının ikinci temel unsuru denetimin konusunu teşkil eden şeylerin tespit edilebilmesi için önceden belirlenmiş ölçütlerin bulunmasıdır. Finansal tablo denetiminde önceden belirlenmiş ölçütler Genel Kabul Görmüş Muhasebe Kavram ve İlkeleridir.

Tarafsız Biçimde Kanıt Toplama: Denetim tanımındaki üçüncü temel unsur, denetimi yapacak kişiyle veya denetimin yapılışıyla ilgilidir. Burada tarafsız biçimde ifadesi, denetimin konusunu oluşturan şeylerle doğrudan ilgili olmayan bir kişi tarafından tarafsız olarak kanıt toplayarak testlerin yapılması gereğini belirtmektedir.

Sonuçların İlgili Taraflara İletilmesi: Denetim tanımındaki dördüncü unsur denetim sonucunda elde edilen bulguların bir raporla denetim görevini veren veya konuyla ilgili taraflara iletilmesidir.

Kontrol ve Denetim Arasındaki Farklar ve Benzerlikler

Tanımlarından da anlaşılacağı gibi, kontrol ve denetim arasında önemli farklılıklar vardır. Öncelikle belirtmeliyiz ki kontrol, içinde denetim anlamını da taşıyan çok geniş bir kavramdır. Bu nedenle her denetim aslında bir kontroldür fakat her kontrol bir denetim değildir. İleriki konularda ayrıntılı biçimde anlatılacağı gibi iç denetim, iç kontrol sisteminin bir parçasıdır ve iç kontrolüm kuvvetli olması için önemli bir araçtır.

Denetim Türleri

Genel anlamda kontrol ve denetim kavramları açıklandıktan sonra, muhasebe denetiminin genel denetim tanımı içerisindeki yerini tespit edebilmek için denetim türleri üzerinde durulmalıdır. Bu çerçevede denetim türlerini faaliyet denetimi, uygunluk denetimi ve finansal tablo denetimi olmak üzere üç grup altında sınıflandırabiliriz;

Faaliyet Denetimi

Faaliyet denetimi; bir örgütün tamamının veya bir biriminin faaliyetlerinin etkin ve verimli çalışıp çalışmadığıyla ilgilenen denetim türüdür. Bu denetim türünde denetimin konusunu bir örgüt veya örgütün bir bölümünün faaliyet sonuçları teşkil eder. Konuyu işletmeler açısından ele alırsak, işletmenin faaliyet sonuçları veya üretim, pazarlama gibi bir bölümünün sonuçları denetimin konusunu teşkil eder. Önceden belirlenmiş ölçütler ise işletmenin veya bir bölümünün amaçları, planlanmış bütçeleri gibi performans ölçütleridir.

Uygunluk Denetimi

Uygunluk denetimi, kişilerin yapmış oldukları işlemlerin veya faaliyetlerin bir otorite veya üst yönetim tarafından belirlenmiş kural veya düzenlemelere uyumunun test edilmesidir. Bu denetim türünde denetimin konusunu bir örgüt içerisindeki veya bireysel olarak kişilerin yapmış olduğu işlemler veya faaliyetler oluşturur.

Finansal Tablo Denetimi

Finansal tablo denetimi, işletmenin finansal tablolarının genel kabul görmüş muhasebe kavram ve ilkelerine uygunluğunun tarafsız olarak incelenmesi ve sonuçların bir raporla iletilmesi sürecidir. Finansal tablo denetiminde denetimin konusunu işletmelerin düzenlediği finansal tablolar oluşturur. Önceden belirlenmiş ölçütler ise genel kabul görmüş muhasebe kavram ve ilkeleri ile bunlarla ilgili ulusal ve uluslararası standartlardır.

Muhasebe Denetimi

Muhasebe denetimi bağımsız bir dış denetçinin işletmenin finansal tablolarının doğruluk ve güvenilirliği konusunda makul bir güvence sağlamak üzere görüş oluşturmak için sistematik olarak kanıt toplayarak incelemesi ve sonuçları bir raporla iletmesi süreci olarak

tanımlanabilir. Genel tanımındaki unsurlar açısından muhasebe denetimini şu şekilde irdeleyebiliriz;

Denetimin Konusu: Muhasebe denetiminde denetimin konusu finansal tablolar ve bu tablolardaki bilgilerdir.

Önceden Belirlenmiş Kriterler: Önceden belirlenen ölçütler muhasebe denetiminde finansal tabloların doğru ve güvenilir biçimde sunulmasını sağlayacak muhasebenin temel kavramları ve ilkeleridir.

Tarafsız Olarak Kanıt Toplanması: Muhasebe denetimini işletme dışından tarafsız ve bağımsız bir serbest meslek erbabı yapar. Bu nedenle muhasebe denetimine bazı kitaplarda bağımsız denetim veya dış denetim adı da verilir.

Sonuçların Bir Raporla İletilmesi: Denetçi, muhasebe denetimini bitirdikten sonra görüşünü bir raporla ilgili taraflara sunar. Denetim raporu adını verdiğimiz bu rapor finansal tablolarla ilgili denetçinin görüşünü açıkladığı yer olması ve görüşünün ilgili kişilere ulaşmasını sağladığı için önemli bir işleve sahiptir. Bu analizlerden de görüldüğü gibi **muhasebe denetimi esas itibariyle bir finansal tablo denetimidir.** Ancak muhasebe denetimi sırasında denetçi, finansal tablo denetimini yerine getirebilmek için zaman zaman uygunluk denetimi tekniklerini de kullanır.

DENETÇİ VE DENETÇİLİK MESLEĞİ

Muhasebe denetimi kavramının ikinci boyutu, muhasebe denetimini yerine getiren “denetçi” ile ilgilidir. Asli görevi denetim olan değişik denetçi türleri mevcuttur. Bunları değişik açılardan sınıflandırmak mümkün olmakla beraber en genel sınıflama; iç-dış denetçi, kamu-özel sektör (serbest çalışan) denetçi ayrımıdır. Bu denetçi türlerinin çalışma koşulları ve mesleki örgütlenmeleri birbirinden farklıdır.

Denetçi Türleri

Muhasebe denetimini yerine getiren bağımsız dış denetçinin iyi anlaşılabilmesi açısından denetçi türlerini, iç denetçi, kamu denetçisi ve dış denetçi olmak üzere üç gruba ayırabiliriz.

İç Denetçi

Bir örgütün kendi elemanları olan iç denetçiler örgütün kendi iç kontrollerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi ile ilgilidirler. Konuyu işletme boyutuyla açıklayacak olursak, iç denetçi işletmenin kendi elemanıdır. İç denetçiler, işletme içerisinde tepe yönetime bağlı iç denetim bölümü olarak adlandırılan birimin elemanları olarak kurmay bir görev üstlenirler. Bu bölüm, denetimini yapacağı işletmenin diğer fonksiyonel bölümlerinden (üretim, pazarlama, finans vb.) bağımsız olarak örgütlenir.

Kamu Denetçisi

Kamu kurumlarında görev yapan denetçiler kamu denetçisi olarak adlandırılır. Kamu denetçileri hem örgüt içinden hem de örgüt dışından görevli kişiler olabilirler. Örneğin üniversitelerin kendi bünyelerinde çalışan iç denetçiler olduğu gibi üniversiteleri kendi bünyeleri dışından bir kamu denetçisi olan Sayıştay denetçileri denetlemektedir. Ancak kamu

denetçilerinin ister örgüt bünyesinde isterse örgüt dışında olsunlar yaptıkları işler genellikle uygunluk denetimidir.

Dış Denetçiler veya Bağımsız Denetçiler

Dış denetçi, örgütle bağlantısı olmayan kendi adına muhasebe denetimi yapmakla görevli bir serbest meslek erbabıdır. Bu nedenle dış denetçi terimi yerine genellikle bağımsız denetçi tabiri de kullanılır.

Denetçilik Mesleği ve Örgütlenmesi

Muhasebe denetimi ve muhasebe denetimi mesleğinin günümüzdeki modern anlamda bağımsız dış denetim halini alması çok uzun bir süreçte gerçekleşmiştir.

Dünyada Denetçilik Mesleğinin Gelişimi

Muhasebe denetiminin ve denetçiliğin gelişiminin çok eskilere dayandığını ve ticari hayatın başladığı ilk yıllardan itibaren ona paralel bir gelişim gösterdiğini söylemek yanlış olmaz. Fakat denetim konusundaki önemli büyük gelişmeler sanayi devrimiyle birlikte yaşanmıştır. Muhasebe denetimi başlangıçta sadece belge ve kayıtların hata ve hile açısından incelenmesiyle başlamıştır. 1900'lü yıllara kadar süren bu yaklaşımda işletmenin finansal belge ve kayıtlarının %100'ünün incelenmesi söz konusu idi. Bu incelemede belge ve kayıtların yanlış olup olmadığı denetçiler tarafından işletme sahipleri için araştırılmaktaydı.

1930'dan itibaren ise muhasebe denetimi, finansal tabloların doğruluğu ve güvenilirliği konusunda görüş oluşturmak üzere, örnekleme tekniklerine dayalı olarak yapılmaya başlanmıştır. 1950'lerden sonra ise muhasebe denetiminin günümüze kadar süregelen iç kontrol sisteminin önce incelenmesi ve elde edilen bulgulara göre esas denetim testlerinin planlandığı inceleme biçimine geçilmiştir. 1947 yılında Amerikan Muhasebeciler Birliği tarafından (AICPA) kabul edilen ve tüm dünyada kabul gören Genel Kabul Görmüş Denetim Standartları içerisinde "İç Kontrolün İncelenme Standardı" bir çalışma alanı standardı olarak yer almış ve günümüze kadar gelmiştir. Bu yaklaşımda finansal tabloların işletmenin kendi iç kontrolünün bir ürünü olduğu gerçeğinden hareket edilmekte ve öncelikle denetçiler, denetleyecekleri işletmelerin iç kontrol sistemlerini gözden geçirmektedirler.

Dünyadaki Denetçilik Mesleğiyle İlgili Önemli Düzenlemeler

İşletmecilik biliminin en çok geliştiği ve dünya üzerinde etkili olduğu ülke kuşkusuz ABD'dir. Muhasebe denetimi konusunda da pek çok ilk uygulama ve önerinin bu ülke tarafından yapıldığını görüyoruz.

Amerikan Sertifikalı Kamu Muhasebecileri Birliği (American Institute of Certified Public Accountants – AICPA) muhasebe denetimi yapmakla görevli en üst meslek olan Sertifikalı Serbest Muhasebecilerin (CPA) oluşturduğu meslek örgütüdür. AICPA başta Genel Kabul Görmüş Denetim Standartları olmak üzere meslekle ilgili pek çok düzenleme yapmış ve bu düzenlemeler diğer ülkeler tarafından kabul görmüştür.

ABD'de muhasebe denetimi alanında düzenlemeler yapan diğer bir kurum da Sermaye Piyasası Kurulu'dur (Securities and Exchange Commission - SEC). Bu kurulun muhasebe denetimi alanında yaptığı düzenlemeler de sadece ABD içinde değil diğer ülkeler üzerinde de

etki yaratmaktadır. Bunun son örneği 2000'li yıllardaki Muhasebe Denetimi alanında yaşanan krizlerle ilgili olarak SEC tarafından çıkartılan Sarbanes Oxley Yasası'dır.

TÜRKİYE'DE DENETÇİLİK MESLEĞİYLE İLGİLİ DÜZENLEMELER

Ülkemizde muhasebe ve denetçilik mesleğinin yasalaşması diğer ülkelere göre oldukça gecikmiştir. İngiltere'de (1870), Almanya'da (1896), ABD'de (1896). Hindistan'da (1949), Yunanistan'da (1950) örneklerinde görüldüğü gibi pek çok ülkede 1800'lü yılların sonlarında, bazılarında ise 1900'lü yılların ilk yarısında tamamlanan yasalaşma süreci bizde de 1900'lü yılların ilk yarısında başlamış fakat yasalaşma ancak 1989 yılında gerçekleşebilmiştir. Son yıllarda ise muhasebe denetimi mesleğiyle ilgili dünyadaki gelişmelere paralel önemli adımlar atılmaktadır.

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Yapmış Olduğu Düzenlemeler

Ülkemizdeki muhasebe denetimi mesleğiyle ilgili ilk önemli adım 1981 yılında çıkartılan Sermaye Piyasası Kanunu'dur. Bu kanunun 16. ve 22. Maddelerinde ülkemizde ilk kez yasal olarak muhasebe denetimi konusuna yer verilmekte ve bağımsız denetleme kuruluşlarından söz edilmektedir. Kanunun "Muhasebe, Mali Tablo ve Rapor Standartları, İlan, Bağımsız Denetleme" başlıklı 16. Maddesinin ikinci ve üçüncü paragrafları aynen şöyledir:

****"... İhraççılar ve sermaye piyasası kurumları düzenleyecekleri malî tablolardan Kurulca belirlenenleri daha önce kurulmuş ve bu Kanunun 22. maddesinin (d) bendi uyarınca kurulan bağımsız denetleme kuruluşlarına, bilgilerin doğruluk ve gerçeği dürüst bir biçimde yansıtma ilkesine uygunluğu bakımından inceleyerek bir rapor almak zorundadırlar.**

****Kurul, halka arzda, kayıtlı sermaye sistemine geçişte, bu Kanun kapsamındaki anonim ortaklık ve sermaye piyasası kurumlarının tasfiyesi, devri, birleşmesi ve nevi değiştirmelerinde bağımsız denetim raporu isteyebilir."**

Kanunun "Görev ve Yetkiler" başlıklı 22. maddesine göre ise Sermaye Piyasası Kurulu'nun görev ve yetkileri arasında aşağıdaki maddeler de bulunmaktadır:

Sermaye Piyasası Kurulu, bağımsız denetimle (muhasebe denetimiyle) ilgili ilk düzenlemeyi 1987 yılında "Sermaye Piyasasındaki Bağımsız Dış Denetleme Hakkında Yönetmeliği" yayınlamıştır. 2006 yılında ise daha önce yayınladığı tüm tebliğleri iptal ederek, dünyadaki bağımsız denetimle ilgili tüm gelişmeleri yansıtan ve onlarla örtüşen "Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Tebliğ" isimli düzenlemesini yayınlamıştır.

3568 Sayılı "Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu" Kapsamında Yapılan Düzenlemeler

Muhasebe meslek yasası adı da verilen 3568 sayılı yasa 1989 yılında çıkarılmıştır. Daha önce de belirttiğimiz gibi muhasebecilik ve muhasebe denetimi mesleği yasal statüye oldukça geç olarak ancak 80'li yılların sonunda kavuşmuştur. Kanunun 1.maddesi, başlangıçta Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir, Yeminli Mali Müşavir olmak üzere üç meslek örgütü tanımlanmıştır. Daha sonra 2008 yılında yapılan düzenleme ile Serbest Muhasebeci unvanı kaldırılmıştır. Yasaya göre muhasebe denetimi görevi Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlere (S.M.M.M) ve Yeminli Mali Müşavirlere (Y.M.M) verilmiştir. SMMM'ler denetimin dışında işletmelerin muhasebe kayıtlarını tutma hakkına da sahiptirler. YMM'lerin

kayıt tutma hakkı yoktur ancak onların da ayrıca tasdik adı verilen bir görevleri vardır. Tasdik, ülkemize özgü ve maliye bakanlığına yönelik bir onaylama işlemidir.

Sonuç olarak, 3568 sayılı kanun ve ona bağlı çıkarılan yönetmelik ve tebliğleri muhasebe ve muhasebe denetimi mesleklerini düzenleme açısından önemli bir adımdır. Her ne kadar pratikte SMMM'ler işletmelerin muhasebe kayıtlarının tutulması ve beyannamelerinin düzenlenmesi, YMM'ler ise vergi amaçlı onaylama hizmetleri konularına odaklansalar da, yasa mesleğin çalışma usul ve esaslarının gelişmesinde çok önemli rol oynamıştır. Ayrıca yasaya bağlı olarak mesleki örgütlenme de ortaya çıkmıştır.

Bankacılık, Sigorta ve Reasürans Şirketleri ve Enerji Piyasası Şirketleriyle İlgili Mevzuatta Muhasebe Denetimi Düzenlemeleri

Bankalar Kanunu (2005), bankaların bağımsız denetimi, değerlendirme, derecelendirme ve destek hizmeti faaliyetlerini gerçekleştirecek olan kuruluşların yetkilendirmesi görevini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na (BDDK) vermiştir. Bu yetkiye dayanarak BDDK 2006 yılında "Bankalarda Bağımsız Denetimi Gerçekleştirecek Kuruluşların Yetkilendirilmesi ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmeliği" çıkartmıştır. Yönetmelik, bankaların bağımsız denetimini yapacak bağımsız denetim firmalarına nasıl yetki verileceği ve çalışma biçimlerini konularını açıklamıştır. 06.02.2007 tarihi itibarıyla 40'tan fazla bağımsız denetim kuruluşlarına bankalarda muhasebe denetimi yapma yetkisi verilmiştir.

Sigorta ve reasürans şirketlerinde bağımsız denetimi düzenlemek üzere ilgili devlet bakanlığı da 2003 yılında bir yönetmelik düzenlemiştir. "Sigorta ve Reasürans Şirketlerinde Bağımsız Denetim Yapılmasına İlişkin Yönetmelik" adını taşıyan bu yönetmelik, sigorta ve reasürans şirketlerinin sigortacılık mevzuatı dahilinde yayımlanacak mali tablolarını denetleyecek bağımsız denetim kuruluşlarının; niteliklerini, faaliyetlerini ve yetkilendirilmelerini düzenlemektedir. Bunların dışında Enerji Piyasasını Düzenleme Kurumu da 2003 yılında "Enerji Piyasasında Faaliyet Gösteren Gerçek ve Tüzel Kişilerin Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik" çıkartarak, enerji piyasasında faaliyet gösteren kurumların bağımsız denetimiyle ilgili düzenlemeler yapmıştır.

Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda Muhasebe Denetimi ile İlgili Düzenlemeler

Ülkemizde uzun yıllardır uygulanmakta olan (54 yıl) 1957 yılında yürürlüğe giren 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu, yerini 6102 sayılı yeni Türk Ticaret Kanunu'na bırakmıştır. Yeni kanun 14.02.2011 tarihli ve 27846 sayılı Resmi Gazete 'de yayınlanmıştır. 31 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe girecektir. Yeni kanunda işletmeleri en çok etkileyecek konulardan birisi bağımsız denetimle ilgilidir. Kanunun, anonim şirketlerle ilgili 4.kısımının 3.bölümü "Denetleme" başlığını taşımaktadır. Bu başlık altındaki 397. maddenin 1 no'lu fıkrası aynen şöyledir:

**** "Anonim şirketin ve şirketler topluluğunun finansal tabloları denetçi tarafından, uluslararası denetim standartlarıyla uyumlu Türkiye Denetim Standartları'na göre denetlenir. Yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içerisinde yer alan finansal bilgilerin, denetlenen finansal tablolar ile tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtmayı yansıtmadığı da denetimin kapsamı içindedir."**

Bu maddeden anlaşıldığı gibi yeni kanun tüm sermaye şirketlerine (limitet şirket bölümünde de denetim konusu anonim şirkete atıf yapılmaktadır) muhasebe denetimi zorunluluğu getirmektedir. Yasanın, aynı bölümünün 400.maddesi ise “Denetçi Olabilecekler” başlığı ile bağımsız denetim kuruluşlarını tanımlamıştır. Söz konusu maddenin ilk cümleleri şöyledir:

****“Denetçi, ancak ortakları, yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir unvanını taşıyan bir bağımsız denetleme kuruluşu olabilir. Orta ve küçük ölçekli anonim şirketler, bir veya birden fazla yeminli mali müşaviri veya serbest muhasebeci mali müşaviri denetçi olarak seçebilirler. Bağımsız denetleme kuruluşlarının kuruluş ve çalışma esasları ile denetleme elemanlarının nitelikleri Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan, Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulacak bir yönetmelikle düzenlenir...”**

Yukarıda da görüldüğü gibi bu madde 3568 sayılı meslek yasasına atıf yapmakta, SMMM ve YMM'lere bağımsız denetim yapma yetkisini vermektedir. TTK'ya göre bağımsız denetim “Konu ve Kapsam” başlıklı 398. maddenin 1 fıkrasında şöyle tanımlanmaktadır:

****“Şirketin ve topluluğun finansal tabloları ile yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporunun denetimi; envanterin, muhasebenin ve Türkiye Muhasebe Standartlarının öngördüğü ölçüde iç denetimin, bu Bölüm hükümleri anlamında 378 inci madde uyarınca verilen raporların ve 397. maddenin birinci fıkrası çerçevesinde yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporunun denetimidir. Bu denetim, Türkiye Muhasebe Standartlarına, kanuna ve esas sözleşmenin finansal tablolara ilişkin hükümlerine uyulup uyulmadığının incelenmesini de kapsar. Denetleme, geçici 2 nci ve geçici 3 üncü maddelerde öngörülen kurul ve kurumun belirlendiği esaslar bağlamında, denetçilik mesleğinin gerekleriyle etiğine uygun bir şekilde ve özenle gerçekleştirilir. Denetleme, şirketin ve topluluğun, mal varlıksal ve finansal durumunun 515 inci madde anlamında dürüst resim ilkesine uygun olarak yansıtılıp yansıtılmadığını, yansıtılmamışsa sebeplerini, dürüstçe belirtecek şekilde yapılır.”**

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname Kapsamında Yapılan Düzenlemeler

Ülkemizdeki muhasebe denetimiyle ilgili son düzenleme 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir. Kararnamenin amaç ve kapsamla ilgili 1. maddesi şöyledir:

****“...bağımsız denetçi ve bağımsız denetim kuruluşlarını yetkilendirmek ve bunların faaliyetlerini denetlemek ve bağımsız denetim alanında kamu gözetimi yapmak yetkisine haiz Kamu Gözetimi Muhasebe Ve Denetim Standartları Kurumu'nun kuruluş, teşkilat yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.”**

Maddeden de anlaşılacağı üzere bu yasa ile Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu kurulmuş bulunmaktadır. Bu kurum, bağımsız denetçi ve bağımsız denetim kuruluşlarına yetki vererek, bunların faaliyetlerini denetleyecektir. Kurulun yetkileriyle ilgili 9. maddenin (ç) fıkrası da bunu şöyle açıkça belirtmiştir;

****“...bağımsız denetçiler ve bağımsız denetim kuruluşlarının kuruluş şartlarını ve çalışma esaslarını belirlemek, bu şartları taşıyan kuruluşları ve bağımsız denetim yapacak meslek mensuplarını yetkilendirerek listeler halinde ilan etmek ve bunları oluşturacağı resmi sicile**

kaydederek kurumun internet sitesinde kamuoyunun erişimine sürekli olarak açık tutmak.”

MUHASEBE DENETİMİNİN GEREĞİ VE ÖNEMİ

Önceki kısımlarda muhasebe denetiminin tanımı ve meslek olarak gelişiminin üzerinde duruldu. Bu kısımda ise “Niçin muhasebe denetimi ortaya çıkmıştır?”, “Bu mesleğe kimler, niçin ihtiyaç duymaktadırlar?” konuları anlatılmaktadır.

Finansal Bilgi Kullanıcıları ve Finansal Kararlar

İşletme yöneticileri ve işletmeyle ilgili pek çok taraf her gün değişik karar almak durumundadır. Bu kararların büyük çoğunluğu da finansal kararlar diyebileceğimiz karar vericinin ekonomik durumuna etki eden kararlardır. İşletme ile ilgili finansal bilgi kullanıcıları adını verdiğimiz bu tarafları şöyle sıralayabiliriz:

Kuşkusuz finansal bilgi kullanıcısı olarak en önemli taraf **yöneticilerdir**. **İşletme Sahipleri ve Ortaklar**, önemli bir bilgi kullanıcısı taraftır. İşletme içerisinde diğer bir bilgi kullanıcısı taraf ise **çalışanlardır**. Bunların dışında işletme dışından bilgi kullanıcısı önemli bir taraf **kredi verenlerdir**. Diğer önemli bir finansal bilgi kullanıcısı **devlettir**. Devlet, vergi gelirleri ve finansal politikaları yapmak için işletmelerle ilgili finansal bilgiye ihtiyaç duyar. İşletme dışından diğer bir bilgi kullanıcısı ise işletmeyle iş ilişkisinde bulunan; **işletmeden alacağı ve işletmeye borcu olan taraflardır**.

Bu Özetin tamamını,Çıkmış Sorularını,Deneme Sorularını adresinize gönderiyoruz!...

Tıklayınız

<https://www.kolaysinavlar.com/muhasebe-denetimi-ady212u?search=MVU201U>